

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.349.2024

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 3468 Pana Posła Filipa Kaczyńskiego w sprawie dofinansowań dla osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności, przedstawiam poniższe wyjaśnienia

Obecnie PFRON realizuje program „Samodzielność – Aktywność – Mobilność! Mobilność” (program SAM! Mobilność), wspierający mobilność osób z niepełnosprawnością zatwierdzony przez Radę Nadzorczą w 2022 r. W ramach programu Fundusz udziela pomocy finansowej przy zakupie nowego lub używanego samochodu osobowego, dostosowanego do potrzeb kierowcy lub pasażera z niepełnosprawnością.

Program kierowany jest do osób, które nie mogą poruszać się bez użycia wózka inwalidzkiego. Otrzymane w jego ramach środki można wykorzystać na dostosowanie użytkowanego przez osobę niepełnosprawną pojazdu tak, aby umożliwiał zajęcie miejsca kierowcy lub pasażera i kontynuowanie jazdy bez przesiadania się z wózka inwalidzkiego. Beneficjentem pomocy finansowej może być osoba ze znacznym stopniem niepełnosprawności lub orzeczeniem równoważnym, która nie jest w stanie w żadnej sytuacji i na żadnym dystansie poruszać się bez użycia wózka inwalidzkiego oraz nie jest w stanie samodzielnie przesiąść się z wózka inwalidzkiego na siedzenie samochodu. Realizacja programu ma przyczynić się do wzrostu niezależności oraz ułatwienia aktywności społecznej lub zawodowej grupie osób z niepełnosprawnościami, do której jest kierowany, poprzez zapewnienie im możliwości samodzielnego korzystania z samochodu osobowego w roli kierowcy lub pasażera bez konieczności przesiadania się z wózka inwalidzkiego.

Składanie wniosków odbywa się wyłącznie w formie elektronicznej w Systemie Obsługi Wsparcia (SOW) na stronie: <https://sow.pfron.org.pl/> przez teletransmisję danych lub w Oddziale PFRON, przy pomocy pracownika Funduszu. Sposób składania wniosków i ich rozpatrywanie określone są w programie, przy czym wnioski nierozpatrzone pozytywnie lub te, które nie uzyskały dofinansowania ze względu na wyczerpanie środków w turze wcześniejszej, mogą być złożone ponownie w kolejnej turze naboru.

Po upływie terminu składania wniosków w danej turze, w każdym oddziale PFRON tworzy się listę rankingową złożonych wniosków, ułożoną według sumy liczby punktów za spełnianie poszczególnych kryteriów.

Zgodnie z obowiązującym programem SAM! Mobilność dofinansowanie przyznawane jest osobom spełniającym warunki udziału w programie, po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku według kolejności z listy rankingowej, do wyczerpania puli środków będącej w dyspozycji danego Oddziału PFRON. O pozytywnym lub negatywnym rozpatrzeniu wniosku Oddział informuje wnioskodawcę, w formie elektronicznej za pośrednictwem systemu SOW,, wraz z uzasadnieniem, w terminie 45 dni od daty zakończenia naboru

Dotychczas w ramach programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność! Mobilność osób z niepełnosprawnością”, zrealizowano trzy tury naboru wniosków o dofinansowanie. I tura przypadła na marzec 2023 r., II zorganizowano w sierpniu 2023 r., III turę w marcu 2024 r. Kolejna planowana tura trwać będzie od 1 do 31 sierpnia 2024 r. Program jest bezterminowy i przewiduje, że w każdym roku jego realizacji przeprowadzane będą dwie tury naboru wniosków – pierwsza w marcu, druga w sierpniu.

Na realizację dofinansowań w programie SAM! Mobilność Fundusz przeznaczył łącznie kwotę 531.368.722,01 złotych. W pierwszym naborze kwota dofinansowania wyniosła 150 mln złotych; w drugim 350 mln złotych, natomiast w trzecim 31.368.722,01 złotych.

Dotychczas Oddziały PFRON podpisały z Beneficjentami programu SAM! Mobilność łącznie 3 670 umów o dofinansowanie do zakupu samochodów osobowych dostosowanych do potrzeb pasażera/kierowcy z niepełnosprawnością.

Zgodnie z przepisami beneficjenci mają 15 miesięcy na realizację umów przez dokonanie zakupu pojazdu i wnioskowanie o rozliczenie podpisanej umowy. Na uzasadniony wniosek Beneficjenta Pełnomocnicy Zarządu PFRON w Oddziałach PFRON mogą podjąć decyzję o wydłużeniu terminu obowiązywania umowy.

Po przedstawieniu faktury końcowej oddział PFRON przekazuje, w ciągu 10 dni, przyznaną kwotę dofinansowania na rachunek bankowy podmiotu realizującego umowę sprzedaży.

Wysokość dofinansowania ma charakter regresywny i uzależniona jest od ceny zakupu dostosowanego samochodu osobowego. Progi cenowe zakupu dostosowanego samochodu osobowego są dofinansowywane kumulatywnie w następującej wysokości:

1) dla samochodów dostosowanych do ich prowadzenia przez osobę niepełnosprawną (Osoba Niepełnosprawna jest kierowcą):

- do kwoty 150.000,00 zł - 80%,
- nadwyżka ponad kwotę 150.000,00 zł do kwoty 250.000,00 zł - 50%,
- nadwyżka ponad kwotę 250.000,00 zł do kwoty 300.000,00 zł - 30%,
- nadwyżka ponad kwotę 300.000,00 zł - 0%;

2) dla samochodów dostosowanych do podróży osoby z niepełnosprawnością (Osoba Niepełnosprawna jest pasażerem):

- do kwoty 130.000,00 zł - 85%,
- nadwyżka ponad kwotę 130.000,00 zł do kwoty 200.000,00 zł - 50%,
- nadwyżka ponad kwotę 200.000,00 zł do kwoty 230.000,00 zł - 30%,
- nadwyżka ponad kwotę 230.000,00 zł - 0%.

Programy realizowane przez PFRON oferują uzyskanie dofinansowań na potrzeby rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami poprzez dostarczanie im środków finansowych na zakup niezbędnych: sprzętów, urządzeń, wyposażenia lub zaopatrzenia, mającego wspomagać ich codzienne funkcjonowanie, np. wózka inwalidzkiego, oprzyrządowania do posiadanego samochodu, sprzętów elektronicznych, protez i wiele innych.

Jednocześnie PFRON finansuje przedsięwzięcia realizowane przez stowarzyszenia i fundacje z zakresu aktywizacji społecznej czy działania prowadzące do zatrudnienia osób niepełnosprawnych. Zgodnie z postanowieniami art. 36 ustawy z 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 44, z późn. zm.), zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, mogą być realizowane przez fundacje oraz organizacje pozarządowe:

- na zlecenie Funduszu,
- na zlecenie samorządu województwa lub powiatu – ze środków PFRON (przekazanych wg algorytmu).

Rodzaje zadań, które mogą być zlecane fundacjom oraz organizacjom pozarządowym wskazane zostały w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 7 lutego 2008 r. w sprawie rodzajów zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zlecanych fundacjom oraz organizacjom pozarządowym (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1945).

Zasady realizacji programu „Aktywny samorząd” na terenie województwa małopolskiego są takie same jak w przypadku pozostałych województw. Powiaty z tego terenu udzielają dofinansowań osobom z niepełnosprawnościami w ramach zadań programowych wybranych do realizacji w danym roku przez PFRON, dysponując określonymi środkami na realizację programu i podejmując decyzje zgodnie z warunkami jego finansowania, wskazywanymi corocznie w dokumencie pn. „Kierunki działań (...)”.

W 2023 r. ze wsparcia finansowego PFRON w ramach realizacji programu na terenie województwa małopolskiego skorzystało 1 593 beneficjentów (liczba dotyczy peseli unikatowych, ponieważ beneficjent mógł skorzystać z kilku form wsparcia). Środki przekazane realizatorom to kwota 11 632 371,80 zł w ramach Modułu I - likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową oraz 3 997 081,83 zł na Moduł II - pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

Ponadto, powiaty - zgodnie z zapisami programu - otrzymały łączną kwotę w wysokości 1 013 405,65 zł na pokrycie kosztów obsługi, promocji i ewaluacji programu.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
Łukasz Krasoń
Sekretarz Stanu
Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

